

Φωτογράφιση έργων
Δημήτρης Ταμβίσκος

Έπιμέλεια καταλόγου
Διονύσης Καψάλης

Διορθώσεις
Μαργαρίτα Κρεμμυδά

Παραγωγή καταλόγου
Memigraf

26 ΙΟΥΛΙΟΥ - 20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2003

Λαογραφικό Μουσείο Κύμης

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΥΜΗΣ

ΓΙΩΡΓΗΣ ΒΑΡΛΑΜΟΣ

Χαρακτική

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Όργάνωση

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ
Διονύσης Καψάλης, Όλγα Δροσινού
Βούλα Λιδάνη, Ίωάννα Μαντζαβίνου, Δημήτρης Τσαλαματάς

και

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΥΜΗΣ

Τεχνική υποστήριξη

Έργαστήριο Συντήρησης ΜΙΕΤ

Συντήρηση έργων σε χαρτί

Μαρία Άλεξίου, Έργαστήριο Συντήρησης ΜΙΕΤ

ΧΑΡΑΚΤΙΚΗ λέγεται ή τέχνη τής παραγωγής μιᾶς ζωγραφιάς σέ πολλές, ἀπολύτως ὅμοιες μεταξύ τους ζωγραφίες, σέ πολλά «ἀντίτυπα» ὅπως λέγεται σ' αὐτή τήν τέχνη. Ἔτσι οἱ κάτοχοι τής συγκεκριμένης ζωγραφιάς δέν εἶναι πιά ἕνας, ὅπως στήν περίπτωση τοῦ ἔργου ζωγραφικῆς, ἀλλά πολλοί. Κατά συνέπεια καί τὸ ἀντίτιμὸ τῆς μοιράζεται, κοστίζει δηλαδή πολὺ λιγότερο ἀπὸ τὸ «πρωτότυπο» ζωγραφικὸ ἔργο. Θά μπορούσε νὰ πει κανεὶς ἐπομένως πὼς ή χαρακτηριστικὴ εἶναι τὸ δημοκρατικότερο εἶδος ἀπ' ὅλες τὶς εἰκαστικὲς τέχνες μιὰ καί γίνεται εὐκόλα κτῆμα ὅχι τοῦ ἐνὸς ἀλλὰ τῶν πολλῶν. Ἔχει δέ, λόγω τῆς τεχνικῆς διαδικασίας πού τή διακρίνει, μιὰ ἰδιαιτερότητα στή μορφή τῆς πού τήν κάνει ἀξιοπρόσεκτη.

Κατέχει ἰσάξια θέση μὲ τή ζωγραφικὴ καί τή γλυπτική. Γιὰ νὰ πάρουμε τὰ «ἀντίτυπα» τῆς ζωγραφιάς κατασκευάζουμε μιὰ μήτρα, ἀπὸ τὴν ὁποία τυπώνουμε ἀπὸ λίγα ἕως πολλά, ἀνάλογα μὲ τὴν ἀντοχὴ τῆς μήτρας καί τὴ θέλησή μας.

Ἡ χαρακτηριστικὴ ἔχει κυρίως τρία εἶδη: τὴν ξυλογραφία, πού εἶναι καί ή πιὸ παλιὰ μέθοδος, τὴ χαλκογραφία καί τὴν πιὸ πρόσφατη, τὴ λιθογραφία.

Ἡ καθεμιὰ ἀπ' αὐτὲς παίρνει τὸ ὄνομά τῆς ἀπὸ τὸ ὕλικὸ ἀπὸ τὸ ὁποῖο κατασκευάζεται ή μήτρα: ξύλο, μέταλλο (κυρίως χαλκὸ) ἢ πέτρα. Ὅσο δὲ γιὰ τὶς τεχνικὲς πού μεταχειριζόμαστε γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς μήτρας εἶναι ἀρκετὰ πολὺπλοκες, ἄκρως ἐνδιαφέρουσες καί δύσκολες στὸ νὰ ἀναλυθοῦν σ' ἕνα μικρὸ σημεῖωμα ὡς τὸ τωρινό.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΒΑΡΛΑΜΟΣ
 Ἰούλιος 2003

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

1. Πουλί σὲ δέντρο πράσινο, 1974. Ἔγχρωμη ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο 9/30
2. Σούλα, 1977. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
3. Ἀκρόπολη, 1975. Ἔγχρωμη ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
4. Πουλί ἀπὸ τὸν Βορρά, 1977. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
5. Τοπίο μὲ καλάμια, 1960. Ξυλογραφία
- 6α. Σῆμα Σεφέρη, Κουκουβάγια. Ξυλογραφία σὲ ὄρθιο ξύλο
- 6β. Σῆμα Σεφέρη, Γοργόνα. Ξυλογραφία σὲ ὄρθιο ξύλο
- 6γ. Σῆμα Σεφέρη, Πουλί. Ξυλογραφία σὲ ὄρθιο ξύλο
- 7α. Γραμματόσημο. Χάραξη σὲ ἀτσάλι
- 7β. Γραμματόσημο. Χάραξη σὲ ἀτσάλι
8. Παπαρούνες, 1978. Ἔγχρωμη λιθογραφία
9. Κώστας Καρυωτάκης, 1965. Βαθουτυπία, ὄξυγραφία καί καλέμι
10. Γυμνὸ στὸ δάσος, 1980. Ὁξυγραφία
11. Πουλιὰ-Ἀγριόπαπιες, 1961. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
12. Τοπίο χωριάτικο, 1959. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
13. Τοπίο ἀπὸ παραλία Μαραθῶνος, 1969. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
14. Τοπίο μὲ βάλτους, 1959. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
15. Πεῦκα, 1980. Ὁξυγραφία
16. Τοπίο ἀπὸ τὴν Τῆνο, 1980. Ὁξυγραφία καί ἀκουατίνα
17. Τὸ μαῦρο βουνό, 1960. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
18. Τοπίο μὲ ἀνθρώπους, 1961. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
19. Κυνηγοί. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
20. Γυμνὸ, 1957. Ἀκουατίνα καί ὄξυγραφία μαλακοῦ βερνικιοῦ
21. Πουλιὰ σὲ βάλτους, 1960. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
22. Κορίτσι πού γδύνεται, 1977. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
23. Μνημόσυνο στήν Ε.Ζ., 1957. Ἀκουατίνα καί ὄξυγραφία
24. Πουλί σκοτωμένο, 1958. Ὁξυγραφία, ἀκουατίνα καί καλέμι
25. Πουλί κοκκινολαίμης, 1961. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
26. Χωριὸ μὲ συννεφιά, 1960. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
27. Τοπίο μὲ βράχια, 1960. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
28. Τοπίο Ἀττικῆς, 1966. Ξυλογραφία σὲ πλάγιο ξύλο
29. Φασιανός, 1979. Ἔγχρωμη λιθογραφία 200/240
30. Τσαλαπετεινός, 1975. Ἔγχρωμη λιθογραφία 68/240
31. Κυκλάμινα, 1980. Ἔγχρωμη λιθογραφία 232/240
32. Γυμνὸ καθιστό, 1978. Ἔγχρωμη λιθογραφία 68/40
33. Ἀγριολούλουδα κίτρινα, 1978. ε.α. Ἔγχρωμη λιθογραφία
34. Χωνάκια, 1981. ε.α. Ἔγχρωμη ξυλογραφία
- 35-41 Ἐρωτικά. Ἔγχρωμες λιθογραφίες
42. Διούσιος Σολωμὸς 1798-1857. Ὁξυγραφία

Ο ΓΙΩΡΓΗΣ ΒΑΡΛΑΜΟΣ γεννήθηκε στήν Πάρο τὸ 1922. Σπούδασε στήν ΑΣΚΤ καί δάσκαλός του ἦταν ὁ Γιάννης Κεφαλληνός, μὲ τὸν ὁποῖο ἔζησε συνολικά 14 χρόνια ὡς συνεργάτης. Στὴ δεκαετία τοῦ 1950 σπούδασε μὲ ὑποτροφία στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Παρισιοῦ (χαρακτικὴ στὸ ἐργαστήριο Καμί), καθὼς καί τὴν τέχνη τοῦ γραμματισμοῦ στὸ Τεχνικὸ Κολέγιο Ἐστίεν. Εἶναι ἐξίσου γνωστός ὡς ζωγράφος καί ὡς χαράκτης. Βαθὺς γνώστης τῶν μυστικῶν τῆς κλασικῆς χαρακτηριστικῆς, εἶναι ἴσως ὁ μόνος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Γαλάνη, πού καλλιέργησε ἐξίσου ὅλα τὰ εἶδη τῆς —χαλκογραφία, ξυλογραφία, λιθογραφία, πραγματοποιώντας ἕνα ἐντυπωσιακὸ σὲ ὄγκο καί νοηματικὴ ὁλοκλήρωση ἔργο. Ἐχοντας μελετήσει βαθιὰ καί ἐπίμονα τοὺς τρόπους πιστῆς ἀπόδοσης τῶν πιὸ διαφορετικῶν ὕλικῶν (σάρκα, ὕφασμα, φυτὰ) μὲ τὰ πιὸ διαφορετικὰ μέσα (λάδια, ἀκουαρέλες, χαρακτηριστικὴ) καταλήγει, μέσα ἀπὸ μιὰ ἀφαιρετικὴ διαδικασία, σὲ μιὰ ζωγραφικὴ πού ἀποδίδει τὴ βαθύτερη οὐσία τῆς φύσης χωρὶς ἐμφανεῖς λεπτομέρειες καί σὲ μιὰ χαρακτηριστικὴ ὅπου τὰ πιὸ λαμπρὰ χρώματα εἶναι παρόντα μὲ τὴ χρῆση μόνο τοῦ μαύρου. Πέρα ἀπὸ τὰ ἀναρίθμητα ζωγραφικὰ καί χαρακτηριστικὰ ἔργα πού φιλοτέχνησε, ἔχει ἐπιμεληθεῖ καλλιτεχνικὰ ἢ ἔχει εἰκονογραφήσει, μὲ χαρακτηριστικὰ ἢ σχέδια, πάνω ἀπὸ 200 βιβλία, συμβάλλοντας στήν ἀνάπτυξη τῆς τέχνης τοῦ βιβλίου στὴ χώρα μας. Ἐπίσης, ἔχει φιλοτεχνήσει δεκάδες ἀφίσες κοινωνικοῦ περιεχομένου. Ἀπὸ τὴν ὀγκώδη αὐτὴ παραγωγὴ ἀναφέρονται μόνο οἱ Δέκα Λευκαὶ Λήκυθοι, μιὰ μνημειώδης ἔκδοση γιὰ τὴν ὁποία ἐργάστηκαν ὁ Κεφαλληνός καί οἱ μαθητὲς του Μοντεσάντου, Δαμιανάκης καί Β., καθὼς καί ή πολυτελὴς τρίτομη ἔκδοση τῶν τραγωδιῶν τοῦ Σοφοκλῆ (Παρίσι 1973), εἰκονογραφημένη μὲ ἀκουαρέλες. Ἔλαβε μέρος καί βραβεύτηκε σὲ διεθνεῖς ἐκθέσεις (Μόσχα, Βελιγράδι, Λειψία, Παρίσι, Λουγκάνο κ.ἄ.), ἐνῶ γιὰ τὸ σύνολο τοῦ ἔργου του τιμήθηκε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τὸ 1995.